

Tjänsteskrivelse

2022-09-19

Diarienummer: 22AFN67

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 80 00
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Yttrande – Grundläggande granskning av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2021

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Bakgrund och sammanfattning

Yrkesrevisorerna har genomfört grundläggande granskning av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden avseende 2021. Rapporten är överlämnad till nämnden för kännedom och möjlighet att yttra sig.

Yrkesrevisorerna för iakttagelser, sammanfattande ställningstaganden och ger rekommendationer och konstaterar att verksamhetens målstyrning av bristfällig och att ekonomistyrningen är tillfredställande. För målstyrningen rekommenderas nämnden se över indikatorer i samtliga fall är relevanta, konkreta, mätbara och att utfall presenteras.

- Den interna kontrollen anses vara delvis bristfällig då internkontrollplanen klarmarkerades en dag för sent.
- Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att fatta beslut om riskanalys då ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 7 § kommunallagen på nämnden.
- Yrkesrevisorerna anmärker att riskanalysen inte tydligt kopplar till de kommunövergripande målen.

- Yrkesrevisorerna konstaterar även att rapporteringen inte följer internkontrollplanen då en risk med underliggande kontrollmoment inte rapporterats enligt plan: "Felaktiga utbetalningar till kunder som ansöker om ekonomiskt bistånd (otillräckligt beslutsunderlag)", med kontrollmomentet: "Granskning enligt plan FUT-handläggning. Löpande uttag och kontroll".

Yttrande

Det är generellt en utmaning att hösten 2022 svara på frågor som avser verksamhetsåret 2021. Flera delar, främst avseende planering och förankring av internkontrollplan och verksamhetsplan(målstyrning), genomfördes i praktiken under hösten 2020. Det innebär att i praktiken är flera av de delar revisionen nu berör inte längre är aktuella, och har korrigerats avseende motsvarande planer 2022. Ett antal iakttagelser och bedömningar som revisionen gör i sitt granskningsunderlag är svåra förstå ur nämndens perspektiv. Det som nämnden här yttrar sig angående är det mest relevanta i sammanhanget.

Målstyrning

Yrkesrevisorerna gör bedömningen att målstyrningen är bristfällig.

Nämnden anser att målstyrningen, samt hur de kommunövergripande målen ska uppnås, måste tydliggöras.

Nämnden konstaterar att det inte finns några beslutade anvisningar eller instruktioner från kommunstyrelsen att utgå från för nämndernas i dess planeringsarbete av nämndens målstyrning och anser att detta är en grundförutsättning för att kunna bedöma hur och om ett mål har uppnåtts eller ej.

Det finns således inga beslutade planeringsanvisningar, beslutad styrmodell - eller motsvarande - som beskriver vad och hur Gävle Kommuns målstyrning fungerar i den sammansatta styrkedja där nämnderna är en del. Det saknas även en definition hur målstyrningen förhåller sig till övrig styrning. Nämndens verksamheter är enligt dess reglemente även starkt präglade av lagstyrning, vilket är utmanande ur ett målstyrningsperspektiv.

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden anser därmed att en styrmodell och målstyrningen i stort, samt dess syfte och funktion, behöver tydliggöras och utvecklas inom förvaltningen i enlighet med det uppdrag som tilldelats sektor Styrning och stöd av kommunfullmäktige.

Indikatorer

Nämnden fattar beslut om verksamhetsplan årligen och en översyn görs även av indikatorerna. Målsättningen med indikatorerna är att de ska vara relevanta, konkreta, mätbara och ha utfall.

Nämnden anser ändå att indikatorerna är värdefulla och väljer därför att använda dessa ändå. Inför varje mandatperiod görs ett större arbete med verksamhetsplan och indikatorer. Inför 2023 kommer därför alla indikatorer ses över. Nämnden ser även ett behov av att framöver tydligare med indikatorer åskådliggöra alla de centrala lagområden som nämndens ansvarsområde, i enligt med reglementet, omfattar. Nämnden konstaterar att det i praktiken är omöjligt att garantera utfall på enskilda indikatorer då framtagande av dessa indikatorvärden många gånger ligger utom nämndens kontroll.

Internkontroll

Yrkesrevisorerna konstaterar att den interna kontrollen anses vara delvis bristfällig. Yrkesrevisorerna anmärker att internkontrollrapporten "klarmarkerades en dag för sent av nämnden". Nämnden avvisar denna kritik. Nämnden klarmarkerar ingen internkontrollrapport. Nämnden har däremot beslutat, expedierat och diariefört internkontrollrapport inom angiven tid. Verksamhetssystem som används inom förvaltningen fyller ingen funktion som diarium.

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att fatta beslut om riskanalys då ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 7 § kommunallagen på nämnden. Nämnden har svårt att förstå denna kritik. Den paragraf som yrkesrevisorerna hänvisar till hävdar: "En nämnd får inte bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen eller regionen i ärenden där nämnden företräder kommunen eller regionen som part. En nämnd får inte heller utöva i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver. Lag (2019:835)."

Om revisorerna i själva verket syftar på 6 kap 6§ kommunallagen hävdar denna att nämnden "ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt".

Det finns således inget i kommunallagen som avgör att nämnden ska fatta beslut om en riskanalys.

Nämnden har emellertid fattat beslut om en internkontrollplan där en riskanalys är underlag till detta beslut. Denna riskanalys har också tydligt kommunicerats och förankrats under flera nämndssammanträden. Nämnden anser därmed att den beslutade internkontrollplanen, där den underliggande riskanalysen ingår, är behandlad på ett korrekt vis.

Yrkesrevisorerna konstaterar även att rapporteringen inte följer internkontrollplanen då en risk med underliggande kontrollmoment inte rapporterats enligt plan: "Felaktiga utbetalningar till kunder som ansöker om ekonomiskt bistånd (otillräckligt beslutsunderlag)", med kontrollmomentet: "Granskning enligt plan FUT-handläggning. Löpande uttag och kontroll".

Denna risk har följts upp av nämnden dels på ett separat informationsärende (2021-12-15, §6, Ekonomiskt bistånd, stickprov), samt i internkontrollrapporten för 2021. Dock har denna uppföljning av aktuell risk redovisats under fel risk i internkontrollrapporten för 2021. Uppföljning av denna risk är beskriven i interkontrollrapporten under "Ej fungerande kvalitetsarbete. Undermåliga beslutsunderlag". Nämnden konstaterar att detta är ett formfel men nämnden menar att detta i sak inte påverkar bedömningen av internkontrollen då nämnden har fått information om hur kontroll genomförts och resultat av denna kontroll.

Yrkesrevisorernas bedömning av den interna kontrollen berör 2021. Inför beslut om intern kontrollplan 2022 för arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden sågs risker och kontrollmoment över för att bli mer nyanserade samt för att garantera en effektiv och funktionell uppföljning, bland annat utifrån påpekanden från revisionen.

Riskanalysen kopplar inte direkt till de kommunövergripande och nämndspecifika målen. Nämnden har valt att sammanfatta risker direkt kopplade till mål som "verksamhetsrisker". Nämnden kommer att tydliggöra detta till motsvarande plan för 2023. I övrigt ska ett nytt reglemente och nya riktlinjer för intern kontroll implementeras inför 2023. Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden kommer att svara på den remiss som skickats ut. Efter beslut är fattat kommer nämnden genomföra intern kontroll i enlighet med nytt reglemente och nya riktlinjer.

Magnus Höijer
Sektorchef

Sektor Vårld

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har ålagts svara på "Grundläggande granskning av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2021".

Yttrandet hanteras av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden vid sammanträdet den 28 september 2022. Martin Wagner, strateg för kvalitets- och verksamhetsutveckling, har varit ansvarig handläggare i ärendet.